Viaţa poate fi înţeleasă numai privind înapoi, dar trebuie trăită privind înainte. (Kirkegaard)

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

7 mai 2010

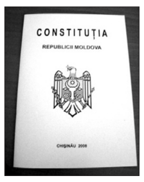
Anul IX

nr. 16 (323)

8 pagini – 2,50 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Undă verde şi pentru proiectul AIE de modificare a art.78 din Constituţie

pag. 3

Prevenirea şi combaterea torturii: batem pasul pe loc

pag. 4

Perfecţionarea legislaţiei cu privire la partidele politice: fără progrese evidente

pag. 5

APCE între valori tradiţionale şi nediscriminare

Comisarul pentru drepturile omului al Consiliului Europei, Thomas Hammerberg, a fost invitat să vină în Republica Moldova pentru a facilita eliberarea jurnalistului Ernest Vardanian din arestul regimului de la Tiraspol. Despre aceasta a comunicat preşedintele delegaţiei Republicii Moldova la APCE, Ana Guţu, într-o conferinţă de presă.

În urma dezbaterilor din cadrul APCE a fost anulată obligativitatea ţărilor membre ale Consiliului Europei de a recunoaşte căsătoriile de acelaşi sex şi aceea de a oferi cuplurilor de acelaşi sex dreptul de a înfia copii. Despre aceasta a anunţat deputatul PLDM în cadrul delegaţiei, Valeriu Ghileţchi. În cadrul sesiunii, în lipsa a cîtorva voturi, s-ar fi putut crea şi un precedent. Balanţa dintre vocile care susţin valorile tradiţionale ar fi putut prevala asupra unor astfel de noţiuni precum dreptul la libera exprimare şi confesiune, a declarat Valeriu Ghileţchi.

În alt context, Ana Guţu a informat că delegaţii RM la APCE au semnat Rezoluţia de comemorare a victimelor Holodomorului, foametea organizată de regimul comunist în anii 1932-1933, 1946-1947. Ideea unei rezoluţii a fost lansată de fosta guvernăre din Ucraina. Deoarece fenomenul a atins nu numai teritorioul Ucrainei, preşedintele APCE, Mevlut Ciavusoglu a solicitat altor ţări să prezinte informaţii în acest sens, a mai precizat Ana Guţu.

Delegaţia RM nu a plecat la APCE în componenţă deplină. RM a fost prezentată de doar 3 membri: şefa delegaţiei, Ana Guţu, Valeriu Ghileţchi, deputat PLDM, şi deputatul PD Stela Jantuan. Deputaţii PCRM refuză să participe la sesiunile APCE în componenţa delegaţiei, în schimb deputatul comunist Grigore Membrenco, care nu este membru official al acesteia, s-a deplasat deja a treia oară în mod individual, la invitaţia grupului politic Stînga Unită pentru Europa. Respecivul grup a şi achitat deputatului moldovean cheltuielile de călătorie Chişinău-Strasbourg, a precizat Ana Guţu. Printre subiectele împărtăşite oficialilor europeni de către Grigore Petrenco a fost pretinsa violare a drepturilor omului odată cu venirea la conducere a noii guvernări, a precizat şeful delegaţiei.

Funcţionarea instututiilor democratice în RM urmează a fi discutată la APCE în cadrul sesiunii din septembrie - octombie a anului current. Amintim că actualmente, RM este monitorizată pe două dimensiuni: monitorizarea intensivă pe marginea dosarului „7 aprilie 2009" şi monitorizarea funcţionării instituţiilor democratice. RM este citată alături de state precum Bosnia- Hertegovina, Albania, Muntenegru, Armenia şi Belarus.

Partener UE în lupta împotriva crimei organizate şi migraţiei ilegale

Republica Moldova va beneficia de un regim liberalizat de vize imediat ce îndeplineşte cerinţele Uniunii Europene cum ar fi securizarea frontierelor, lupta împotriva corupţiei şi a migraţiei ilegale, au declarat directorul Institutului din Berlin „Iniţiativa Europeană de Stabilitate", Gerald Knaus, şi fostul premier al Macedoniei, profesorul universitar Ivica Bocevski.

Gerald Knaus, directorul Institutului „Iniţiativa Europeană de Stabilitate", cu sediul la Berlin, este de părere că exemplul statelor balcanice este cel mai relevant pentru Republica Moldova în dialogul cu Uniunea Europeană privind liberalizarea regimului de vize.

Gerald Knaus susţine că „în acest dialog Republica Moldova trebuie să fie un partener al Uniunii Europene în lupta împotriva crimei organizate şi migraţiei ilegale. În schimb, va primi un regim liberalizat de vize. Nu este o favoare a Uniunii Europene, ci este beneficiul unui parteneriat. Cetăţenii Moldovei vor putea circula liber, iar Uniunea Europeană va avea frontiere mai sigure".

Expertul german aminteşte că doar statele pentru care integrarea europeană a devenit o prioritate naţională au avut succes: „De exemplu, în Macedonia s-a ajuns la situaţia cînd în cadrul şedinţelor săptămînale ale Guvernului, timp de o oră se discuta despre progresele făcute pe parcursul săptămînii în acest domeniu. Cel mai mare succes îl au ţările care lucrează sistematic şi evaluează intensiv progresul pe care îl fac".

Referindu-se la problema transnistreană, expertul a opinat că Republica Moldova trebuie să demonstreze că Transnistria nu reprezintă un obstacol în realizarea obligaţiilor pe care Moldova le are în faţa comunităţii europene.

„Ceea ce înseamnă că trebuie să existe un control mai riguros asupra situaţiei din partea Moldovei. Nu înseamnă că trebuie pus un hotar între cele două părţi. Uitaţi-vă la cazul Serbiei, care nu a recunoscut independenţa Kosovo, însă controlează foarte bine hotarul", a mai relevat Gerald Knaus.

Dincolo de beneficiile de ordin pur tehnic, liberalizarea regimului de vize mai oferă cetăţenilor unei ţări şansa de a se simţi liber, a declarat un alt expert european, profesorul universitar şi fostul prim-ministru al Macedoniei, Ivica Bocevski.

Totodată, I. Bocevski este de părere că primul argument al Republicii Moldova pentru a obţine un regim liberalizat de vize este cel moral, şi anume că Moldova este o ţară europeană, însă ca acest argument să fie valabil, el trebuie însoţit de rezultate concrete ale angajamentelor asumate în faţa comunităţii europene.

Începe ziua cu **DREPTUL!**

Secretarul General al Consiliului Europei crede în Republica Moldova

Thorbjorn Jagland, Secretarul General al Consiliului Europei şi-a exprimat încrederea că o soluţie pentru depăşirea crizei constituţionale va fi identificată. Acesta a felicitat autorităţile Republicii Moldova pentru politica proeuropeană promovată, în cadrul întanirii pe care a avut-o azi, 5 mai, cu preşedintele interimar al Republicii Moldova, Mihai Ghimpu.

La rîndul său, Mihai Ghimpu a accentuat faptul că AIE îşi va respecta angajamentul de integrare a Republicii Moldova în structurile europene. Totodată, în opinia sa, trebuie create mecanisme pentru evitarea pe viitor a unor asemenea situaţii de criză, acesta fiind şi scopul vizitei delegaţiei Republicii Moldova la Consiliul Europei – de a identifica o soluţie viabilă care ar fi acceptată atât de către Alianţă, cât şi de către PCRM.

Mihai Ghimpu a lansat o invitaţie Secretarului General de a vizita Republica Moldova şi a încerca împreună de a găsi un consens cu fracţiunea PCRM.

Flash

În cîteva luni Moldova va avea ambasadă în Spania

În cîteva luni Moldova îşi va deschide ambasadă în Spania, susţine ministrul Afacerilor Externe şi Integrării Europene, Iurie Leancă.

Potrivit lui, un diplomat cu titlu de însărcinat cu afaceri va fi trimis peste două săptămîni la Madrid. Acesta va identifica o clădire potrivită ca sediu pentru ambasadă, va crea premisele necesare pentru deschiderea misiunii diplomatice în Spania, precum şi va stabili contacte cu diaspora moldovenească.

Totodată, Leancă susţine că în maxim trei luni vor fi numiţi toţi ambasadorii R. Moldova în străinătate: candidaturile acestora au primit aprobarea MAEIE, Guvernului şi Preşedinţiei, iar acum aşteaptă agrementul ţărilor-gazdă.

Încă nu avem o lege a Lustraţiei în Moldova

Pînă acum au existat mai multe tentative de a adopta o lege a lustraţiei în Republica Moldova. În 1999 Partidul Popular Creştin Democrat a propus adoptarea legii lustraţiei în Parlament, însă atunci aceasta nu a fost votată.

Pe 31 martie 2000, Vasile Nedelciuc, deputat al Partidului Forţelor Democratice, a solicitat ca membrii Comisiei parlamentare pentru monitorizarea SIS să declare că nu au avut nicio legătură cu serviciile secrete din ţară şi străinătate.

Preşedintele Parlamentului de atunci, Dumitru Diacov, a propus elaborarea unui plan de lucru în acest sens.

În februarie 2010, şi preşedintele PNL Vitalia Pavlicenco a propus adoptarea legii lustraţiei. Totodată, mai multe organizaţii neguvernamentale au solicitat partidelor să includă în programele electorale adoptarea acestei legi.

Legea lustraţiei prevede că demnitarii care au colaborat, anterior, cu securitatea sau care au fost informatori nu au dreptul să deţină o funcţie publică. Acest fapt ar presupune verificarea arhivelor şi dosarelor pe numele fiecărui demnitar.

Violenţa în familie va fi pedepsită penal

Violenţa în familie, hărţuirea sexuală şi violul matrimonial vor fi pedepsite penal. Modificări la legislaţie în acest sens au fost operate de parlamentari în cadrul unei şedinţe recente.

Valentina Buliga, ministrul Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei, care a prezentat proiectul de lege, a precizat că violenţa în familie întodeauna a fost parte a existenţei umane, ea fiind una din formele cele mai des întîlnite şi cel mai greu de depistat. Din acest motiv, o serie de organisme internaţionale au recomandat Republicii Moldova armonizarea legislaţiei cu standardele internaţionale.

Proiectul propus şi votat în primă lectură de deputaţi vine cu o serie de elemente noi, care urmează a fi încorporate în legislaţia naţională. În Codul penal vor fi incluşi termenii de violenţă în familie, hărţuire sexuală, violul matrimonial. Şi la Codul de procedură penală vor fi operate modificări. În scurt timp, va apărea un nou articol privind aplicarea măsurilor de protecţie a victimelor violenţei în familie, iar în Codul de procedură civilă vor fi introduse modificări care vor reglementa procedura de depunere a cererii privind aplcarea măsurilor de protecţie.

Conform prvederilor proiectului, hărţuirea sexuală este definită drept manifestare a unui comportament care lezează demnitatea persoanei cu scopul de a o determina să întreţină raporturi sexuale. Acest comportament va fi calificat drept infracţiune şi va fi pedepsit cu amendă sau cu închisore de pînă la doi ani.

Jurnalişti morţi

În 1991, printr-o rezoluţie despre „Promovarea libertăţii presei în lume», UNESCO a recunoscut că o presă liberă, pluralistă şi independentă este o componentă esenţială a unei societăţi democratice.

În fiecare an, pe 3 mai instituţiile media din întreaga lume contribuie la informarea opiniei publice referitoare la violarea dreptului la libertatea de exprsmare, dar şi pentru comemorarea jurnaliştilor arestaţi, răniţi sau ucişi, în diferite zone de conflict, în timpul exercitării profesiei.

O presă liberă reprezintă o societate de drept, dar şi o garanţie pentru alte drepturi. Libertatea expresiei înseamnă o guvernare bună şi transparentă.

Potrivit datelor Comitetului pentru protecţia jurnaliştilor, în primele patru luni ale acestui an au fost ucişi 10 jurnalişti, în comparaţie cu 71 din 2009.

În total, din 1992, în diferite zone ale lumii şi-au pierdut viaţa 808 reprezentanţi media, în timp ce îşi exercitau meseria.

Potrivit datelor pentru 2009, cele mai periculoase zone pentru jurnalişti sînt Filipine, Somalia, Iraq, Afganistan, Mexic, Pakistan, dar şi Rusia. Anul trecut, cei mai mulţi reprezentanţi media au fost omorîţi din motive politice, pentru investigarea cazurilor de corupţie şi în zone de război.

Curtea Constituţională nu va putea aviza deciziile politice şi cele cu caracter individual

Cabinetul de miniştri a avizat pozitiv proiectul de modificare a actelor legislative ce se referă la controlul constituţionalităţii exercitat de Curtea Constituţională. Prin modificările şi completările propuse se va indica expres că hotărîrile Parlamentului, decretele Preşedintelui R. Moldova, hotărîrile Guvernului cu caracter individual nu pot constitui obiect al controlului constituţionalităţii exercitat de Curtea Constituţională.

Iniţiativa avizată relevă că exceptarea de la controlul constituţionalităţii a actelor juridice individuale, emise de Parlament, Preşedintele RM şi Guvern, este în concordanţă cu prevederile Legii cu privire la Curtea Constituţională, care dispune că sunt supuse controlului constituţionalităţii numai actele normative, adoptate după intrarea în vigoare a Constituţiei adoptate la 29 iulie 1994. De asemenea, se precizează că pot fi supuse controlului constituţionalităţii doar actele enumerate în art.135 alin.(1) lit. a) din Constituţie, care au caracter normativ.

De asemenea, proiectul de amendare a legislaţiei propune exceptarea de la controlul legalităţii în instanţele de contencios administrativ al actelor exclusiv politice ale Parlamentului, Preşedintelui RM şi Guvernului, precum şi actelor normative cu caracter individual, emise de Parlament, de Preşedintele RM şi de Guvern, ce ţin de alegerea, numirea şi destituirea din funcţiile publice responsabile de protecţia intereselor generale ale statului sau ale altor instituţii publice a persoanelor oficiale de stat, exponente ale unui interes politic sau public deosebit.

Propunerile de precizare a normelor cu privire la controlul constituţionalităţii intervin şi în contextul în care la 16 aprilie 2010 Curtea Constituţională şi-a revizuit practica de a nu examina actele juridice cu caracter individual, pentru ca la 27 aprilie curent să efectueze controlul constituţionalităţii Hotărîrii Parlamentului nr. 30 din 4 martie 2010 cu privire la eliberarea din funcţie a preşedintelui Curţii Supreme de Justiţie, care nu este un act normativ, ci un act administrativ cu caracter individual.

În acest sens, Ministrul Justiţiei, Alexandru Tănase, a depus o sesizare la CC în care constată ilegală şi neconstituţională hotărîrea pronunţată la 27 aprilie curent asupra sesizării privind controlul constituţionalităţii hotărîrii parlamentului nr. 30 din 4 martie 2010 cu privire la eliberarea din funcţie a Preşedintelui Curţii Supreme de Justiţie. În sesizare sunt enumerate cîteva ilegalităţi ale Curţii Constituţionale, cum ar fi depăşirea limitelor de competenţă prevăzute la art.31 din Legea privind Curtea Constituţională, revizuirea în mod nejustificat a propriei hotărîri nr. 16 din 28 mai 1998 şi admiterea să participe la şedinţa Curţii Constituţionale a unui judecător căruia i-a expirat mandatul de judecător.

Din aceste considerente, Ministrul Justiţiei a solicitat Înaltei Curţi să-şi anuleze propria Hotărîre pronunţată la 27 aprilie curent şi să reexamineze obiectul sesizării de un complet legal constituit, în conformitate cu prevederile stabilite de Constituţia Republicii Moldova şi legile în vigoare.

Guvernul a avizat pozitiv un proiect de lege ce permite participarea în scrutine a blocurilor electorale

Guvernul a avizat pozitiv, un proiect de lege cu privire la modificarea şi completarea Codului electoral, care permite participarea la scrutinele electorale a blocurilor electorale şi deschiderea unor secţii de votare suplimentare pe lîngă misiunile diplomatice ale Republicii Moldova peste hotare.

Proiectul de lege, care constituie o iniţiativă legislativă a unui grup de deputaţi, prevede crearea în cadrul Comisiei Electorale Centrale a unui centru de instruire în domeniul electoral şi include o completare privind formarea şi gestionarea Registrului de stat al alegătorilor, care va deveni o responsabilitate a CEC-ului.

Potrivit aceluiaşi proiect, viceminiştrii vor trebui să-şi suspende activitatea în cazul în care vor fi înregistraţi în calitate de candidaţi electorali, iar desemnarea concurenţilor electorali în buletinele de vot va avea loc o singură dată, prin tragere la sorţi, după expirarea perioadei de înregistrare. Una din inovaţiile incluse în proiectul de lege respectiv constituie acordarea unui minim de timp de antenă din contul radiodifuzorilor publici pentru publicitatea electorală.

Oleg Efrim, viceministru al Justiţiei, a menţionat că modificările şi completările la Codul electoral propuse în proiectul de lege menţionat au fost elaborate la recomandarea instituţiilor internaţionale şi sînt menite să contribuie la organizarea şi desfăşurarea unor alegeri electorale democratice.

Pentru a intra în vigoare, proiectul de lege cu privire la modificarea şi completarea Codului electoral urmează a fi examinat şi adoptat de Parlament.

Poliţia verifică toate persoanele care deţin arme

Colaboratorii de poliţie verifică toate persoanele care deţin arme. Despre aceasta a anunţat recent, în cadrul unei conferinţe de presă, ministrul de Interne.

Ministrul a informat că pînă în prezent oamenii legii au depistat 30 de arme deţinute ilegal, inclusiv de la politicieni. Catan a refuzat să dea numele acestor politicieni, precizînd doar că verificările continuă.

„Persoanele fizice nu au dreptul să deţină automate sau arme cu ţeava mai mare de 9 milimetri”, a spus ministrul.

Potrivit datelor făcute public anterior de Catan, pe primul loc la deţinerea armelor se află omul de afaceri Adrian Nichifor, suspectat că a împuşcat mortal un om, care deţine 119 arme. Pe locul doi se află liderul Partidului Comuniştilor, Vladimir Voronin, cu 84 de arme. Acesta a anunţat anterior că intenţionează să-şi doneze colecţia de arme Ministerului Apărării.

În altă ordine de idei, Catan a mai informat că după ce pe data de 1 aprilie preşedintele interimar Mihai Ghimpu şi primarul capitalei Dorin Chirtoacă au făcut publice imagini video din noaptea de 7 spre 8 aprilie din centrul capitalei, 11 colaboratori de poliţie sînt anchetaţi în cadrul unui dosar penal.

Ministrul susţine că din cei 11 poliţişti o parte sînt puşi sub acuzaţie, aflîndu-se sub arest, iar o parte sînt martori. „În acest dosar sînt bănuiţi fostul şef al poliţiei municipale, Iacob Gumeniţă, şi poliţistul Ion Perju”, a spus Catan.

El a informat că la moment toţi aceşti poliţiştii sînt eliberaţi din funcţii, însă în cazul în care nevinovăţia lor va fi demonstrată, ei vor fi repuşi în serviciu.

Pe 9 mai veteranii sînt invitaţi la o masă a concilierii

Primarul general al municipiului Chişinău, Dorin Chirtoacă, se va întîlni pe 7 mai separat cu veteranii care au luptat în armata română (ora 10.00) şi cu cei din armata sovietică (11.00).

Şefa Direcţiei social-umanitară şi relaţii interetnice, Nina Stratulat, a comunicat că veteranilor li se vor înmîna medalii comemorative cu prilejul celei de-a 65-a aniversare a victoriei

asupra fascismului. Totodată, din fondul municipal vor fi acordaţi cîte 500-700 de lei la circa 1500 de veterani.

Pe 9 mai, angajaţii primăriei vor participa la mitingul de la complexul memorial „Eternitate”. În aceeaşi zi, veteranii se vor uni în jurul mesei de sărbătoare, numită de Dorin Chirtoacă „masa concilierii”.

Undă verde şi pentru proiectul AIE de modificare a art.78 din Constituţie

Curtea Constituţională a avizat, marţi, 4 mai, pozitiv şi proiectul de modificare al articolului 78 din Constituţie privind modalitatea de alegere a şefului statului, propus de Alianţa pentru Integrare Europeană. Avizul a fost adoptat la nicio săptămînă de la avizarea celui înaintat de Partidul Comuniştilor. Acum cele două urmează să fie examinate de Parlament, dar, potrivit legislaşiei, acest lucru nu poate avea loc mai devreme de şase luni. „Curtea, cu votul a 6 judecători, adoptă următorul aviz: iniţiativa de revizuire a art. 78 din Constituţie întruneşte condiţiile impuse. Proiectul poate fi prezentat Parlamentului spre examinare", a spus Valeria Şterbeţ, judecător al Curţii Constituţionale. Hotărîrea a fost aprobată cu votul unanim al celor 6 judecători ai Curţii Constituţionale. În acelaşi timp, magistraţii au avut unele obiecţii la iniţiativa AIE. Preşedintele Curţii Constituţionale, Dumitru Pulbere, a recomandat Alianţei să ţină cont de termenul de aflare în funcţie a preşedintelui, prevăzut în actuala redacţie a Constituţiei, şi de faptul că, în cazul nealegerii şefului statului în Parlament, preşedintele în exerciţiu trebuie să dizolve Legislativul şi să anunţe alegeri anticipate.

AIE: Şeful statului să fie ales de popor

Proiectul înaintat de către Alianţa pentru Integrare Europeană prevede ca şeful statului să fie ales de către popor. „Remarcăm că alegerea directă a şefului statului a fost recomandată şi de Comisia de la Veneţia în cadrul sesiunii plenare", a menţionat Gheorghe Susarenco, viceministrul Justiţiei, reprezentantul guvernului la Curtea Constituţională.

Amintim că, la sfîrşitul săptămînii trecute, Curtea Constituţională a avizat pozitiv şi proiectul de modificare a articolului 78 din Legea Supremă înaintat de Partidul Comuniştilor. Acesta prevede

ca preşedintele ţării să fie ales de Parlament în trei tururi de scrutin. În primul tur, cu 61 de voturi, în cel de-al doilea – cu 57, iar în al treilea tur – cu votul a 52 de deputaţi. „Sînt 2 proiecte pozitive, pentru a fi mai clar pot să vă spun că pot să mai provină proiecte de iniţiativă, noi sîntem obligaţi să le studiem", a spus Dumitru Pulbere, preşedinte al Curţii Constituţionale. Cele două proiecte urmează a fi propuse în Parlament, iar pentru adoptarea lor este necesar votul a 67 de deputaţi. De menţionat însă că examinarea lor de către legislatori poate avea loc abia peste jumătate de an. Acestea pot fi discutate doar în cadrul comisiei parlamentare formată recent. Pe de altă parte, după 16 iunie actualul Parlament trebuie să fie dizolvat.

Mihai Ghimpu: Am mers la Strasbourg să găsim împreună soluţii pentru depăşirea crizei Constituţionale din Moldova

„Dizolv Parlamentul, alegeri anticipate fără a schimba mecanismul, iarăşi revenim la problemele care sînt. De aceea am mers la Strasbourg pentru a discuta cu Comisia de la Veneţia", a spus Mihai Ghimpu, preşedinte al Parlamentului.

Ambele proiecte urmează acum să fie discutate în Comisia parlamentară pentru modificarea articolului 78, care va propune un proiect final spre examinare şi adoptare în Parlament. Dacă niciunul din cele 2 proiecte nu va avea suportul a 67 de deputaţi, modificarea Legii Supreme ar putea fi supusă unui referendum.

Potrivit lui Dumitru Pulbere, un astfel de referendum nu poate fi anunţat de şeful statului, ci ar urma să fie declarat doar de către Guvern sau printr-o iniţiativă populară, susţinută de cel puţin 200 de mii de cetăţeni. Potrivit legislaţiei, proiectele avizate de Curtea Constituţională sînt transmise în Parlament spre examinare după 6 luni de la publicarea în Monitorul Oficial, ceea ce înseamnă că ele vor ajunge în Legislativ cel devreme în octombrie-noiembrie. Iniţiativa de modificare a modalităţii de alegere a şefului statului aparţine celor a 51 deputaţi din cadrul AIE, printre care Oazu Nantoi, Mihai Ghimpu, Marian Lupu, Vitalie Nagacevschi, Corina Fusu, Serafim Ureachean, Igor Corman, Liliana Palihovici. În Europa, state ca Islanda, România, Slovacia, Belarus, Rusia, Ucraina, Franţa preşedintele este ales prin sufragiu direct, de către popor.

S. C.

● Curtea Constituţională

Experţi ONU interesaţi de modificarea constituţiei

La 30 aprilie 2010, o delegaţie de experţi ONU din Departamentul Afaceri Politice şi Oficiul Central PNUD din New York a vizitat Curtea Constituţională. Din delegaţie au făcut parte Katrin Hett, Anita Ernstorfer, Mariu Buil-Merce şi Cristie Warren, aceştia fiind însoţiţi de consilierul pentru drepturile omului la Oficiul Coordonatorului Rezident al ONU în Moldova Claude Cahn şi asociatul de programe în domeniul drepturilor omului şi justiţiei la PNUD Moldova Tatiana Cojocaru.

În cadrul întrevederii cu Dumitru Pulbere, preşedintele Curţii Constituţionale, oaspeţii s-au interesat de procesul avizării proiectelor de revizuire a Constituţiei depuse de deputaţi în Parlament reprezentînd majoritatea şi opoziţia parlamentară, de perspectivele soluţionării crizei politice legate de eşuarea repetată a alegerii şefului statului.

Actualele dispute politice interminabile legate de acest su-

biect sînt roadele revizuirii trunchiate a Constituţiei în anul 2000, a specificat Dumitru Pulbere. Curtea Constituţională îşi face datoria în mod profesionist, recomandînd în avizele emise asupra proiectelor de legi constituţionale evitarea prevederilor ce ar putea bloca procesul guvernării democratice. Constituţia este un organism viu care necesită perfecţionare continuă, dar politizarea ei prin modificări în interesul unei sau altei guvernări ştirbeşte mult din rolul şi menirea sa, a ţinut să concretizeze preşedintele Curţii Constituţionale.

Programul aflării experţilor ONU în Moldova a inclus întrevederi şi cu lideri politici, reprezentanţi ai Parlamentului, Guvernului, Centrului pentru Drepturile Omului, societăţii civile şi ai comunităţii internaţionale acreditaţi la Chişinău. Vizita a avut drept scop oferirea suportului în procesul de revizuire a Constituţiei.

Dizolvarea parlamentului şi alegeri anticipate

Comisia de la Veneţia reiterează necesitatea dizolvării parlamentului şi organizarea alegerilor anticipate. Republica Moldova va ţine cont de aceste recomandări, indiferent de interesele de ordin politic, a declarat de la Strasbourg ministrul justiţiei, Alexandru Tănase, prezent la întrevederea delegaţiei moldoveneşti cu preşedintele Comisiei de la Veneţia, Gianni Buquicchio, miercuri, 5 mai.

Potrivit lui Alexandru Tănase, delegaţia moldovenească, din care mai fac parte preşedintele interimar Mihai Ghimpu, deputaţii Aurel Băieşu şi Ion Pleşca, a prezentat Comisiei de la Veneţia cele două variante discutate la Chişinău pentru depăşirea crizei constituţionale – fie modificarea art. 78 din Constituţie, în parlament, în baza unuia din cele două proiecte existente (unul al PCRM şi altul al AIE, ambele avizate de Curtea Constituţională), fie organizarea referendumului.

„După o discuţie deloc simplă, recomandarea generală a Comisiei de la Veneţia a fost că, indiferent de proiectele şi formulările existente, este important să se ţină cont de prevederile actualei Constituţii", a declarat Alexandru Tănase.

Ministrul Justiţiei a spus că o decizie finală va fi luată totuşi la Chişinău. „Comisia de la Veneţia este o autoritate din cadrul Consiliului Europei, recomandările acesteia sînt incontestabile pentru orice stat membru al CoE, Republica Moldova nu este o excepţie", a mai spus Alexandru Tănase.

Problema constituţională a Republicii Moldova a fost discutată la Strasbourg şi cu secretarul general al Consiliului Europei, Thorbjoern Jagland, şi cu preşedintele Adunării Parlamentare a Consiliului Europei (APCE), Mevlut Cavuşoglu.

„Într-o societate democratică, alegerile sînt inevitabile"

Ambasadorul Statelor Unite în Moldova, Asif Chaudhry, a declarat că Guvernul de la Washington va face tot posibilul pentru întărirea democraţiei, dar şi pentru promovarea şi protecţia drepturilor fundamentale ale omului în ţara noastră.

Asif Chaudhry a ţinut recent o prelegere la Universitatea Liberă Internaţională din Moldova, unde le-a vorbit studenţilor despre relaţiile moldo-americane, dar şi despre susţinerea Statelor Unite acordată Guvernului de la Chişinău.

Studenţii au vrut să afle şi opinia ambasadorului american despre criza politică din Moldova.

Întrebat cum crede că pot fi soluţionate problemele politice, diplomatul a spus că dacă ar şti asta, ar putea vinde ideea cu mulţi bani.

„Alegerile oricum vor avea loc în Moldova. Iar ziua alegerilor trebuie să fie determinată de politicienii şi liderii de partide prin dialog. Dacă ei nu vor ajunge la un consens sau la o înţelegere, atunci vor fi nevoiţi să identifice alte căi pentru a numi o dată şi metoda pentru alegerile legislative şi pentru numirea unui nou preşedinte. Într-o societate democratică, alegerile sînt inevitabile", a adăugat Asif Chaudhry.

Şefii statelor CSI îndeamnă popoarele la reglementarea paşnică a conflictelor

Şefii statelor CSI îndeamnă popoarele comunităţii şi comunitatea internaţională „la colaborare activă în consolidarea securităţii şi stabilităţii în lume, la intensificarea eforturilor în lupta cu terorismul şi extremismul internaţional, la reglementarea paşnică a conflictelor existente şi la prevenirea noilor conflicte".

Apelul şefilor de stat cu prilejul aniversării a 65 de ani de la Marea Victorie conţine şi îndemnul „ca prin cuvînt şi faptă să aducem un omagiu eroilor învingători, să dăm dovadă de grijă faţă de participanţii la război, să le acordăm atenţie şi să le creăm condiţii decente de trai", precum şi „să educăm în generaţia în creştere simţul mîndriei pentru istoria eroică în lupta contra fascismului".

Autorii documentului subliniază că 9 Mai – Ziua Victoriei – va rămîne mereu ziua în care dreptatea a învins, ziua mîndriei şi doliului naţional pentru milioanele de oameni care au murit în această luptă groaznică şi dură.

Ei îndeamnă societatea „să nu împartă Victoria în a noastră şi a lor, să-şi amintească de bărbăţia celor care au înfruntat nazismul, să cinstească memoria celor căzuţi pentru libertatea şi independenţa Patriei, să manifeste grijă permanentă pentru menţinerea în stare bună a mormintelor militarilor, complexelor memoriale, monumentelor şi obeliscurilor, precum şi a mormintelor partizanilor şi deţinuţilor în lagărele fasciste, să intensifice căutarea osemintelor militarilor şi civililor răpuşi în anii celui de-Al Doilea Război Mondial de mîinile cotropitorilor fascişti".

Apelul a fost semnat de reprezentanţii conducerii a 10 ţări din CSI. Moldova este singura ţară a cărei semnătură pe document a fost pusă de vicepremierul Valeriu Lazăr, ministru al Economiei.

Prevenirea şi combaterea torturii: batem pasul pe loc

Rămînem în continuare restanţieri la capitolul ce ţine de prevenirea torturii în Republica Moldova, afirmă într-un glas experţii din ţară şi de peste hotare, adunaţi recent la o masă rotundă cu genericul: „Prevenirea şi combaterea torturii în Planul de Acţiuni în Domeniul Drepturilor Omului”.

Acest fapt îl demonstrează şi cazurile repetate de condamnare a Republcii Moldova la Curtea Europeană a Drepturilor Omului pe articolul 3 al CEDO – aplicarea torturii şi tratamentului inuman şi degradant.

Consilierul ONU pentru drepturile omului, Claude Cahn, a menţionat din start că problematica drepturilor omului reprezintă una din preocupările de bază ale Organizaţiei Naţiunilor Unite în RM, iar proiectul în cauză are ca prioritate fortificarea Centrului pentru Drepturile Omului şi a Mecanismului Naţional de Prevenire a Torturii cu scopul de a diminua fenomenul torturii în Moldova.

Studiul realizat în cadrul proiectului „Prevenirea torturii” arată că, deşi un şir de măsuri ce ţin de eradicarea acestui fenomen au fost puse deja în practică, condiţiile de detenţie în custodia poliţiei lasă de dorit. Mai avem mult de lucrat în ceea ce priveşte redresarea situaţiei în locurile de detenţie, spre exemplu prin construirea caselor de arest regionale, propune Sergiu Ostaf, director CReDO. El susţine că supravegherea video a comisariatelor de poliţie ar produce efecte considerabile şi ar constitui un pas considerabil, dar şi sigur în prevenirea fenomenului torturii. Potrivit sursei, deşi această măsură, la fel ca şi cea cu privire la casele de arest, este destul de costisitoare, există totuşi investitori, dornici să sponsorizeze lucrările necesare, iar realizarea acestora ar produce efecte benefice pe termen lung.

O altă măsură ce se cere realizată în termenie cît mai rezonabilie este asigurarea condiţiilor adecvate în celulele de carantină şi carcere, care, potrivit lui Andrei Brighidin, consultant în cadrul Asociaţiei pentru Dezvoltare Echitabilă, constituie, la moment, punctul slab al sistemului nostru penitenciar.

Potrivit experţilor, problema ar fi pe jumătate rezolvată dacă s-ar depune mai multe eforturi pentru formularea toleranţei zero a colaboratorilor de poliţie şi din cadrul instituţiilor penitenciare faţă de actul de tortură propriu-zis. Rezultate pozitive ar putea fi obţinute prin stimularea acestora să semnaleze superiorilor faptele de tortură sau, în funcţie de caz, să se autosesizeze. Astfel, ar putea fi evitate un şir de consecinţe negative, iar numărul de cazuri de aplicare a torturii şi a altor rele tratamente s-ar diminua simţitor.

Reprezentanţii instituţiilor vizate au avut şi ei posibilitatea să se exprime cu privire la recomandările propuse de experţii naţionali şi internaţionali. Astfel, Valeriu Cerba, şeful cabinetului ministrului de Interne, a reiterat faptul că Ministerul Afacerilor Interne a iniţiat recent un ansamblu de acţiuni organizatorice şi practice „pentru a elimina cu adevărat tortura din activitatea poliţienească şi pentru ca supremaţia legii şi transparenţa să fie pilonii de bază ai acesteia”. El a remarcat că intervenţiile reformatoare ale Ministerului Afacerilor Interne au fost dictate de existenţa şi, în consecinţă, de necesitatea stringentă de a elimina rezervele acumulate pe parcursul ultimilor ani la capitolul „Prevenirea şi combaterea torturii” şi „chiar şi la capitolul de monitorizare a Ministerului de Interne”. Pe de altă parte, V. Cerba a constatat că pe parcursul ultimilor 7 ani, din 157 de programe, planuri şi strategii naţionale în domeniu, niciunul nu a avut sprijin financiar. „ Erau foarte bine gîndite, dar nu au atins scopul scontat din simplul considerent că nu au avut suport economic”, argumentează oficialul. Potrivit acţiunilor planificate de MAI, numărul de celule va fi redus la jumătate, iar în municipiul Chişinău va fi construit un izolator nou. Izolatoarele existente vor fi reparate. Pentru acest scop deja au fost alocate 2,2 milioane lei, în mare parte datorită intervenţiei prim-ministrului Vlad Filat, susţine V. Cerba. El a concluzionat că „ ministerul doreşte să aducă imaginea poliţiei la aşteptă-

rile societăţii, dar se cere şi maximă obiectivitate din partea mass-media. O veste bună este şi faptul că recent, în cadrul MAI, a fost creată o direcţie specială care reacţionează la materialele din mass-media referitoare la încălcarea legii.

Unul din segmentele care a provocat mai multe discuţii în contradictoriu în rîndurile experţilor a fost documentarea medicală a persoanelor private de libertate. Cu toate că în ultimul timp în centrele de medicină legală se atestă un şir de schimbări pozitive, se recomandă creşterea independenţei în aceste instituţii. Ludmila Popovici, director RCTV Memoria, consideră că documentarea şi asistenţa medicală este o verigă de prevenire a torturii. „Totuşi eradicarea acestui flagel necesită o colaborare inter-ministerială, ceea ce nu se observă la noi”, specifică sursa. Ea spune că „domeniul ocrotirii sănătăţii este unul complex, iar Ministerul Sănătăţii rămîne în urmă în ceea ce priveşte asumarea responsabilităţii pentru acest domeniu”. În opinia Ludmilei Popovici, o acţiune absolut necesară este implementarea Protocolului de la Istanbul în practică, „deoarece nu putem vorbi în limbi diferite cu instituţiile internaţionale la acest capitol”. Ea atenţionează şi asupra situaţiei din maternităţile din cadrul instituţiilor penitenciare.

În acelaşi context, în studiu sînt prezentate şi deficienţele din cadrul instituţiilor psihiatrice şi internatelor psiho-neurologice, inclusiv deţinerea persoanelor fără o decizie judecătorească, precum şi relele tratamente admise de către colaboratorii medicali. Vanu Jereghi, directorul Institutului pentru Drepturile Omului, a opinat că „nu s-a investit prea multă democraţie în aceste instituţii”, iar drepturile pacienţilor sînt, în continuare, încălcate. Experţii propun crearea unui serviciu de apărare a pacienţilor, monitorizarea respectării drepturilor acestora, precum şi instruirea personalului.

Raportul relevă şi faptul că investigaţiile în cauze de tortură, de cele mai dese ori nu întrunesc cerinţele minime, căpătînd un caracter îndelungat şi o finalizare necorespunzătoare. La moment, în instanţele de judecată se atestă un număr redus de acţiuni legate de examinarea cauzelor de tortură şi de repunere în drepturi a persoanelor care au fost supuse torturii. Recomandările propuse ţin de simplificarea mecanismului de depunere a plîngerilor şi sesizărilor de către persoanele maltratate, de consolidare a capacităţilor de investigare a cazurilor de către organele procuraturii, precum şi de suspendarea sau transferarea în altă funcţie a bănuitului pe tot parcursul investigaţiei.

Experţii au propus şi măsuri în scopul eficientizării activităţii Centrului pentru Drepturile Omului. Printre acestea şi revizuirea categoriilor de intervenţii pe care le realizează instituţia dată, dar şi intensificarea activităţilor de abilitare juridică a persoanelor private de libertate.

În context, Anatolie Munteanu a replicat că prin unele măsuri se acordă o importanţă prea mare CpDOM, ceea ce nu reflectă realitatea. El a remarcat că centrul nu are nici pîrghii şi nici competenţe în a combate tortura, ci doar în a preveni şi a fi antrenat în măsuri de profilaxie a acestui flagel. Asta deoarece CpDOM activează în baza principiilor de la Paris, conform cărora instituţia pentru drepturile omului este de altentativă a altor mecanisme în stat, avînd, de cele mai dese ori, un caracter de recomandare şi care de fapt exercită funcţii de reconciliere, mediere între autoritate şi persoană publică, adică cetăţean. El a mai adăugat că nu trebuie să ne aşteptăm că vom obţine rezultate imediate în vederea îmbunătăţirii situaţiei în domeniu, dar spre asta tindem şi CpDOM depune toate eforturile în vederea diminuării fenomenului torturii în RM.

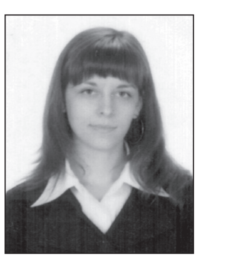
Evenimentul a întrunit reprezentanţi mai multor instituţii publice cum ar fi: MAI, Procuratura Generală, Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea Supremă de Justiţie, Ministerul Justiţiei, reprezentanţii societăţii civile, precum şi un şir de organizaţii internaţionale.

Proiectul „Prevenirea torturii” în RM este finanţat şi implementat de Uniunea Europeană în colaborare cu Programul Naţiunilor Unite pentru Dezvoltare.

Lilia STRÎMBANU

Advocacy şi Networking – imperative în activitatea ONG-urilor

„Îndrăzneşte să te foloseşti de mintea ta.”
(Immanuel Kant)

Svetlana DUŞA, studentă anul IV, USM, Facultatea de Drept, asistent de proiect A.O. „Clinica Juridică”

Pe cît de interesantă ne pare abordarea unei probleme, pe atît de importantă este atitudinea noastră de a o rezolva, mai cu seamă atunci cînd aceasta ţine de activitatea unui ONG. Este evident că trebuie să fim informaţi sub toate aspectele şi să cunoaştem mai multe detalii pentru a nu supune eşecului orice pornire. Însă simpla studiere nu este şi una eficientă. Atunci, pentru întregirea „bagajului” necesar, intervine lanţul comunicărilor cu diferiţi „actori” ai societăţii, în ansamblu.

Nu în zadar am amintit mai sus despre un citat celebru, deoarece lumea în care trăim astăzi solicită o nouă proporţie de comportament, iar noi, societatea civilă, venim să contribuim la construcţia şi consolidarea acestuia.

Astfel, în perioada 29-30 aprilie 2010, la Chişinău a avut loc un „Masterclass în Advocacy şi Networking”, organizat de Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CReDO), cu participarea experţilor internaţionali: Filippo Addarii, director rxecutiv la Euclid Network, reţea europeană a liderilor sectorului trei, şi Director pentru Dezvoltare Internaţională a Leadership-ului la ACEVO – asociaţie britanică a directorilor executivi în organizaţii bazate pe voluntariat, şi Francesco Aloisio, preşedintele serviciului APEL – Centru de Resurse pentru Dezvoltarea Economiei Sociale, România. La eveniment, de asemenea, au participat şi experţi locali: Sergiu Ostaf, director executiv CreDO, Antoniţa Fonari, secretar general al Consiliului Naţional ONG, director executiv al Centrului de Resurse Tineri şi Liberi, Maria Badan, trainer în Advocacy, coordonatorul programului de Advocacy şi Politici Publice la CEeDO, precum şi diferiţi reprezentanţi ai societăţii civile din Moldova, inclusiv A.O. „Clinica Juridică”.

Principala caracteristică a activităţii de Advocacy şi Networking este aceea că implică promovarea unei chestiuni sau cauze de care ne pasă. Prin urmare, îmbunătăţirea relaţiilor dintre guvernare şi societatea civilă, pe de o parte, contribuie la o dezvoltare mai eficientă a politicilor de reprezentare a cetăţenilor, iar pe de altă parte, creşte cooperarea ONG-urilor, atît la nivel transfrontalier, cît şi la nivel internaţional.

În acest sens, legislaţia este cea mai relevantă măsură a succesului final în spaţiul unei activităţi şi ar trebui să fie primul punct de referinţă pentru orice atitudine luată în cadrul unei campanii de Advocacy. Legea este „instrumentul” ce clarifică misiunea ONG-urilor şi concentrează resursele limitate asupra factorilor de decizie principali.

Inconştient, chiar dacă o parte dintre noi nu cunosc ce reprezintă Advocacy, aplicăm strategiile acestui „fenomen” în fiecare zi: fie la discutarea în public a unor subiecte importante, fie la desfăşurarea unor acţiuni îndreptate spre atenţia mediului de afaceri în vederea obţinerii susţinerii unor idei, fie la favorizarea creării unei reforme judiciare, economice sau politice, fie chiar la schimbarea interioară a unei organizaţii, ori schimbarea unui sistem în întregime, desigur urmărind un anumit scop şi obiective. Acestea sunt doar puţinele exemple unde aplicarea strategiilor de Advocacy este efectivă şi chiar, îndrăznim să spunem, indispensabilă.

Anume din acest considerent, în Moldova se organizează cu regularitate astfel de training-uri, seminare şi conferinţe pentru a contribui la dezvoltarea conştiinţei umane şi a stopa nihilismul în toate domeniile sociale. Este limpede că, în primul rînd, de aceste activităţi sînt interesaţi tinerii. Doar accesînd paginile web oficiale şi neoficiale, putem lesne observa că un număr impresionant de ONG-uri implică activitatea elevilor şi studenţilor pe lîngă personalităţi cunoscute, de diferite generaţii.

Simpla existenţă a unor probleme conştientizate nu înseamnă că se realizează o activitate de Advocacy, pentru acestea fiind necesare şi unele soluţii practice. De exemplu, cineva (poate fi un simplu cetăţean sau un grup de cetăţeni) nu este mulţumit de o situaţie oarecare creată în societate (din acest considerent apare tendinţa de a o schimba). Şi aici intervin întrebările ce schimbăm şi cum schimbăm, precum şi cine urmează să fie implicat în acest proces? Astfel, fără voinţa factorilor de decizie, atît la nivel organizaţional, cît şi la nivel local/naţional, perspectivele pe care le înaintăm se expun „pericolului de a rămîne doar pe hîrtie”. Desigur că soluţii la aceste întrebări se vor găsi în fiecare caz concret, iar pentru înlesnirea depăşirii etapei „situaţiei de problemă” şi purcederea la etapa „influenţării factorilor de decizie” reprezintă o muncă asiduă, îndeplinită prin intermediul implicării mai multor organizaţii neguvernamentale (reţele, alianţe, coaliţii, parteneriate). În acest caz, putem vorbi despre iniţiativele şi aspectele strategice de Networking.

Însă nu trebuie să neglijăm că într-o societate democratică coexistă diferite păreri,oricît de radicale ar părea acestea, datorate manifestării diferitor sisteme de valori şi principii, ce pot favoriza unele schimbări (dar nu întotdeauna). În acest sens, vă prezentăm o clasificare a acestor persoane, în felul următor:

1. persoane indiferente, care nu cred că ar putea exista o problemă în societate;

2. persoane pasive, care percep o anumită problemă, dar care spun că nu pot contribui cu nimic la rezolvarea acesteia (adică sunt neutri);

3. persoane semiactive, care percep că există o problemă, dar nu au timp pentru a se implica;

4. persoane active, care percep problema şi întreprind acţiuni concrete pentru a o soluţiona;

5. oponenţii, sau persoane oponente, care se împotrivesc categoric şi contribuie la influenţarea celorlalte categorii (indiferenţii, pasivii şi chiar semiactivii) în sens negativ.

Avem intenţia să lăsăm libertate cititorului de a atribui tuturor acestor categorii de persoane, din societatea noastră, cîte cel puţin un exemplu.

În urma ideilor expuse, precizăm că strategiile de Advocacy şi Networking conlucrează „cot la cot”, iar activitatea unui ONG le reclamă. Astfel, realizarea unei campanii de Advocacy pregăteşte teren pentru mobilizarea societăţii civile de a constitui activităţi de Networking.

În concluzie, invităm întreaga societate civilă la o conlucrare comună în vederea îmbunătăţirii relaţiilor sociale în care ne aflăm la etapa actuală.

Perfecţionarea legislaţiei cu privire la partidele politice: fără progrese evidente

Diminuarea pragului electoral pînă la 3 % şi revenirea la finanţarea publică a partidelor politice sînt doar două din recomandările propuse recent de un grup de experţi în cadrul unei conferinţe internaţionale cu genericul „Reglementările partidelor politice în RM: observaţii critice şi recomandări de politici". Adiţional, a fost prezentat şi un raport al Oficiului pentru Instituţiile Democratice şi Drepturile Omului (OSCE/ ODIHR) cu privire la situaţia în domeniu în RM.

„Restricţiile legislative impuse la înfiinţarea şi desfiinţarea partidelor comportă un pericol serios în calea reprezentării cetăţenilor, a statului de drept şi a ordinii democratice", afirmă mai mulţi analişti din ţară şi de peste hotare. Ei mai spun că formaţiunile politice sînt în continuare tratate cu reticenţă şi neîncredere de către cetăţeni, care le suspectează de toate relele atîta timp cît nu se pot convinge de caracterul transparent, deschis şi legal al procedurilor ce guvernează aceste formaţiuni. În plus, modul în care sînt selectaţi candidaţii pe listele de partid scade din credibilitatea acestuia. Nici noua legislaţie în domeniu, adoptată în 2007, nu a reuşit să schimbe lucrurile, continuînd practica dublelor standarde în materie de finanţare, guvernare internă şi reprezentare teritorială.

Philip Remler, şeful Misiunii OSCE, a ţinut să menţioneze din start că este momentul oportun pentru legiuitorii autohtoni să înceapă să lucreze asupra cadrului de reglementare pentru partidele politice. În acest sens, cel mai important aspect cu care se confruntă RM, potrivit oficialului, este cadrul de reglementare a legilor care vizează activitatea partidelor, un punct nu mai puţin important fiind finanţarea partidelor şi crearea de alianţe. Philip Remler a accentuat că este important să existe din partea RM un angajament cît mai explicit faţă de valorile europene, tradiţiile democratice. Partidele politice sînt, de fapt, centrul unei democraţii stabile, iar fortificarea lor poate să ajute la asigurarea unei democraţii mai puternice, la o funcţionare mai bună a acesteia. „Lupta dintre partide trebuie să fie o luptă de idei, de ambiţii, acest lucru trebuie să se întrunească în campaniile electorale, să se încadreze în standardele europene, dar nu să se petreacă în instanţele de judecată şi nicidecum nu trebuie să implice alegătorii. Este foarte critic ca activităţile partidelor să asigure un joc cît mai just şi echitabil între toţi competitorii. Nu trebuie să existe obstacole ilegale în crearea unui partid, în afară de aceasta reglementările nu trebuie să deschidă teren pentru abuzuri în sistemul politic. Practica internaţională nu acceptă niciun fel de limitări în ceea ce priveşte crearea partidelor", a concluzionat ambasadorul.

Oficialul s-a arătat sigur că discuţiile şi recomandările formulate în cadrul conferinţei vor oferi un stimulent nu doar pentru reformarea legislaţiei, ci şi pentru dezvoltarea ulterioară a partidelor ca atare, ajutîndu-le să se ajusteze la standardele europene.

Igor Munteanu, director executiv al IDIS Viitorul, susţine că un pas principial în ajustarea legislaţiei la normele europene este simplificarea procedurii de înregistrare a formaţiunilor politice. „Este anormal cînd un partid aşteaptă 1,5 ani înregistrarea de la Ministerul Justiţiei", exemplifică acesta. Totodată, este nevoie de a actualiza supravieţuirea partidelor. În context, el menţionează că decizia Parlamentului de a suspenda finanţarea publică a partidelor este una extrem de regretabilă. „Astfel, am obţinut aparenţele normalizării, dar nu şi responsabilizarea actorilor politici faţă de electorat", conchide expertul.

Igor Munteanu consideră că articolul 22 din Legea privind partidele politice, ce prevede sancţiuni excepţionale pentru partidele care nu participă de două ori consecutiv la alegeri, are un caracter discriminatoriu. „Or, un partid politic format din cetăţeni conştienţi de anumite valori sau scopuri pot decide să nu participe la o campanie, dacă o consideră neutilă pentru propriile interese de partid", argumentează

acesta. În opinia lui, şi principiul reprezentării teritoriale, obligatoriu pentru înregistrarea partidelor politice, este contrar dreptului la libera asociere a cetăţenilor şi contravine articolului 11 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului.

O altă problemă ar fi interzicerea finanţării din străinătate a partidelor politice. Sursa citată consideră oportună amendarea din legislaţie a acestei prevederi. Conform declaraţiilor făcute de Munteanu, aceasta este o restricţie stranie, deoarece cetăţenii RM de peste hotare nu pot contribui la finanţarea benevolă a partidelor, ceea ce îi exclude din viaţa politică.

Iurie Ciocanu, secretar al Comisiei Electorale Centrale, a declarat că CEC promovează, în faţa Parlamentului şi a societăţii civile, ideea necesităţii unui cod electoral „ca lege minimă care ar stabili cadrul legal general, în rest toate aspectele ce ţin de procedură să fie stabilite de către regulamente şi instrucţiuni aprobate prin hotărîrile CEC". Ciocanu argumentează prin faptul că este mult mai uşor a simplifica şi a ajusta o instrucţiune de la o campanie la alta, decît a modifica codul electoral. Potrivit legislaţiei în vigoare, pe parcursul campaniei electorale, fiecare concurent electoral este obligat să prezinte,o dată la două săptămîni CEC, rapoarte privind veniturile şi cheltuielile. Partidele care au obţinut un sold negativ, adică situaţia cînd veniturile nu acoperă cheltuielile, sunt private de dreptul de a primi finanţare de la buget. Cele care nu prezintă aceste rapoarte sînt sancţionate. Codul electoral prevede două tipuri de sancţiuni: avertizarea şi solicitarea organelor de justiţie de a examina excluderea partidului din campania electorală. Însă pînă în prezent, în practica electorală au fost aplicate doar avertizări. Ciocanu se pronunţă şi pentru sancţionarea prin excludere a concurenţilor electorali pentru încălcări în domeniul financiar. Oficialul susţine că acest tip de penalizare ar avea efect ca măsură educaţională pentru cei ce nu se conformează legii.

Şi Igor Boţan, directorul executiv al Asociaţiei pentru Democraţie Participativă (ADEPT), s-a arătat nemulţumit de tabloul politic autohton şi se pronunţă pentru ajustarea reglementărilor ce gestionează activitatea partidelor politice la standardele europene. El a reiterat convingerea, expusă şi anterior, în cadrul altor evenimente, că RM s-a dovedit a fi, de-a lungul anilor, lider la adoptarea legilor bune, dar codaş la implementarea lor. Ceea ce a şi dus, în opinia lui, la faptul că cercetătorii politici numesc democraţia noastră „democraţie de vitrină". Pe de altă parte, precizează Boţan, este un proces absolut normal: să împrumutăm practici bune şi să le racordăm la realităţile noastre. Expertul a pus în discuţie şi articolul 78 al Constituţiei „ pe care toţi îl blamează acum că ar fi o piedică în alegerea şefului statului". „Cauza, de fapt, ar fi că liderii de partide apelează la boicot, că au decis să impună voinţa lor celor pe care i-au adus în baza listelor în Parlament, voinţa de a nu participa la votare", consideră directorul ADEPT. Potrivit acestuia, marea problemă la noi o constituie cultura politică joasă nu doar a cetăţenilor, ci şi a actorilor politici. De acest lucru beneficiază unii lideri de partide, care recurg la exploatarea clivajelor din societatea noastră.

În aceeaşi ordine de idei, Corina Fusu, preşedinta Comisiei cultură, educaţie, cercetare, tineret, sport şi mass-media din Parlamentul Republicii Moldova, a remarcat că rolul mass-media este unul extrem de important în procesul de educare a cetăţenilor în ceea ce priveşte cultura politică. Ea a precizat că în prezent Codul Audiovizualului obligă televiziunea publică să organizeze dezbateri între partidele politice. În cadrul conferinţei, au avut posibilitatea să-şi expună părerea şi să vină cu propuneri şi reprezentanţi ai partidelor de pe arena politică şi cei ai societăţii civile.

Evenimentul a întrunit peste 50 de experţi, politicieni, oficiali ai Ministerului Justiţiei, Comisiei Electorale Centrale, Parlamentului şi Guvernului RM, precum şi oficiali ai OSCE/ODIHR, ai delegaţiei Uniunii Europene, ai Consiliului Europei şi ai Misiunii OSCE în Republica Moldova.

Lilia STRÎMBANU

Cronica poliţistă

Un cadavru a fost depistat pe malul rîului Ialpug

Cadavrul unui bărbat în vîrstă de 22 de ani, cu semne de moarte violentă, a fost depistat în aprilie curent pe malul rîului Ialpug. Procuroriii din UTA Găgăuzia susţin că au stabilit identitatea victimei, dar au şi pus mîna pe presupusul asasin. Suspectul este un locuitor al oraşului Comrat. La momentul de faţă, forţele de ordine efectuează acţiuni de urmărire penală pentru stabilirea circumstanţelor cazului. Procurorii au cerut instanţei să emită un mandat de arest pentru 30 de zile. Dacă va fi găsit vinovat, bănuitul riscă să stea după gratii de la 8 pînă la 15 ani.

Un şofer agresiv riscă ani grei de puşcărie

Un şofer din capitală riscă să stea 10 ani după gratii pentru că şi-a vărsat furia pe un bătrîn de 85 de ani. Bătrînul s-a plîns organelor de drept că şoferul automobilului se deplasa neregulamentar pe un trotuar din strada Puşkin, municipiul Chişinău. El a fost însă oprit de bătrîn, care se întorcea de la o întrunire cu veteranii. Conducătorul automobilului a coborît de la volan şi a lovit pietonul în vîrstă de 85 ani, care a căzut şi şi-a fracturat piciorul.

Procuratura sectorului Rîşcani a remis pentru examinare în instanţa de judecată cauza penală pe numele şoferului învinuit de vătămarea intenţionată gravă a integrităţii corporale a pătimitului.

Dacă va fi găsit vinovat, conform legislaţiei în vigoare, şoferul agresiv riscă de la 3 la 10 ani de puşcărie.

Coniac „made in Străşeni": alcool, apă din robinet, acid citric şi zahăr topit

Peste 5 mii de sticle de coniac de calitate proastă au fost depistate într-un depozit din Străşeni care aparţine unui grup de localnici.

Deşi purta numele unor renumite branduri de firme autohtone, preţul acestora era în jumătate faţă de cel de pe piaţă. Potrivit informaţiilor operative ale Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice şi Corupţiei (CCCEC), coniacul era preparat în condiţii antisanitare, folosindu-se compoziţii precum alcool etilic de 96 %, apă din robinet, acid citric şi zahăr topit pentru a conferi o culoare asemănătoare cu cea a coniacului veridic. Ofiţerii CCCEC au reuşit să-i reţină pe membrii grupului în timpul comercializării unui impunător lot de băutură alcoolică a cărui preţ, pe piaţa de desfacere, valorează în jur de 175 mii lei. Sticlele au fost ridicate şi urmează a fi supuse expertizei. Pentru fiecare sticlă de coniac, grupul urma să achite la buget taxa de acciz în mărime de 9 lei. Per total, suma accizelor neachitate constituie 45 mii lei.

„Teroristul" de la Aeroport riscă pînă la 2 ani de închisoare

Tînărul care a anunţat alarma falsă cu bombă la Aeroportul Internaţional Chişinău a ajuns pe banca acuzaţilor şi riscă pînă la 2 ani de puşcărie. Potrivit materialului probator, administrat de procurori la cauză, reiese că, în seara zilei de 2 aprilie curent, învinuitul, aflîndu-se în sectorul Ciocana al capitalei în stare de ebrietate avansată, a telefonat de pe telefonul său mobil la poliţie şi a comunicat despre pregătirea unei explozii în Aeroportul Internaţional Chişinău. Prin urmare, a fost întreruptă activitatea Aeroportului şi a agenţilor economici care îşi desfăşurau activitatea în incinta terminalului, iar pasagerii cursei Moscova-Chişinău a companiei aeriene „Air-Moldova" s-au aflat la bordul aeronavei pînă la finisarea verificărilor de rigoare. Compania aeriană ÎS „AirMoldova" a înaintat faţă de învinuit pretenţia în sumă de 1225,37 dolari SUA, cu echivalentul a 15 180,37 lei, pentru recuperarea prejudiciului material cauzat ca urmare a întreruperii activităţii aerogării Chişinău. Dacă va fi găsit vinovat, tînărul riscă o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de la 4 pînă la 10 mii de lei, sau cu închisoare de pînă la 2 ani.

Cine a detonat grenada la Bălţi?

Poliţia din Bălţi a stabilit circumstanţele în care s-a produs explozia unei grenade de luptă în barul „Madrid", situat în centrul localităţii.

Vicecomisarul de Bălţi, Valeriu Starii, a comunicat că responsabil de explozia grenadei se face un tînăr barman, care se afla în dimineaţa zilei (între ora 03:00 şi 04:00) de 29 aprilie în localul respectiv. Din depoziţiile pe care le-a făcut tînărul, reiese că acesta a scos din imprudenţă inelul grenadei şi, într-un acces de panică, a aruncat obiectul exploziv sub o masă din bar. „Ulterior, acesta a încercat să simuleze că grenada a fost aruncată din stradă", a precizat Starii. Specialiştii încă nu au stabilit tipul grenadei detonate, rezultatele expertizei urmînd să fie prezentate în zilele următoare. Poliţia urmează să stabilească de unde tînărul a făcut rost de grenadă.

Pe numele barmanului a fost pornită o cauză penală. Dacă acesta va fi găsit vinovat, el riscă trei ani de puşcărie sau o amendă cuprinsă între 300 şi 600 de unităţi convenţionale.

Deflagraţia grenadei a provocat pagube importante barului „Madrid". Nu au fost înregistrate victime, deoarece la acea oră în bar nu se afla nimeni, cu excepţia barmanului.

Asistentă medicală, pe banca acuzaţilor

O asistentă medicală în vîrstă de 51 de ani din raionul Ialoveni este învinuită de păstrarea ilegală a substanţelor narcotice şi psihotrope. Aceasta va trebui să plătească o amendă de 10 mii de lei. Potrivit procurorilor raionului Ialoveni, în februarie curent, în cadrul efectuării percheziţiei la domiciliul femeii, au fost depistate şi ridicate 6 fiole cu preparate medicamentoase. Acestea fac parte din categoria medicamentelor cu conţinut narcotic şi psihotrop şi se eliberează din farmacii doar cu prescripţia medicului. Învinuita şi-a recunoscut vina pe deplin, motivînd că medicamentele au rămas la ea după ce a îngrijit de o bolnavă de cancer, căreia i le administra pentru diminuarea durerilor. Legea penală însă nu scuteşte de răspundere nici în asemenea cazuri.

● *La solicitarea cititorilor*

Obligaţia de întreţinere dintre părinţi şi copii

Părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare.

Pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii. Cuantumul cotelor menţionate poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante. În cazul în care unii copii rămîn cu un părinte, iar alţii – cu celălalt, pensia de întreţinere plătită în favoarea părintelui mai puţin asigurat se stabileşte într-o sumă bănească fixă, determinată în felul următor. Astfel, în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri. Cuantumul sumei băneşti fixe se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului. Pensia de întreţinere a copilului minor care a rămas fără ocrotire părintească se plăteşte tutorelui (curatorului) acestuia. Dacă copilul se află într-o instituţie educativă, curativă, de asistenţă socială sau altă instituţie similară, 50 la sută din pensia de întreţinere încasată de la părinţi se transferă pe contul instituţiei respective şi se ţine evidenţa pentru fiecare copil în parte, depunerile folosindu-se pentru întreţinerea copilului. Restul de 50 la sută se transferă într-un cont deschis pe numele copilului la o instituţie financiară. Părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii majori inapţi de muncă şi care necesită sprijin material. În caz de litigii privind achitarea pensiei de întreţinere, instanţa judecătorească stabileşte cuantumul acesteia pentru copiii majori inapţi de muncă într-o sumă bănească fixă plătită lunar, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială, de alte circumstanţe importante.

În caz de litigii şi de circumstanţe excepţionale (boală gravă, mutilare sau a copilului minor sau a celui major inapt de muncă, necesitatea achitării cheltuielilor privind îngrijirea acestora etc.), în lipsa contractului între părţi, instanţa judecătorească poate obliga pe fiecare dintre părinţi să participe la cheltuielile suplimentare generate de aceste circumstanţe. Modalitatea participării părinţilor la cheltuielile suplimentare, precum şi cuantumul acestor cheltuieli sînt stabilite de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor şi copiilor şi de alte circumstanţe importante. Cuantumul cheltuielilor suplimentare se stabileşte într-o sumă bănească fixă, ce va fi achitată lunar. Instanţa judecătorească poate obliga părinţii să participe la cheltuielile suplimentare deja făcute, precum şi la viitoarele cheltuieli suplimentare.

Copiii majori apţi de muncă sînt obligaţi să-şi întreţină şi să-şi îngrijească părinţii inapţi de muncă şi care necesită sprijin material. Dacă nu există un contract privind întreţinerea părinţilor inapţi de muncă şi care necesită sprijin material, problema achitării pensiei de întreţinere de către copiii majori se soluţionează pe cale judecătorească. Cuantumul pensiei de întreţinere se stabileşte de instanţa judecătorească într-o sumă bănească fixă plătită lunar, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor şi a copiilor, de alte circumstanţe importante. La stabilirea cuantumului pensiei, instanţa judecătorească este în drept să ţină cont de toţi copiii majori ai părintelui respectiv, indiferent de faptul dacă acţiunea a fost pornită faţă de unul, cîţiva sau toţi copiii. Copilul poate fi eliberat de obligaţia de a-şi întreţine părinţii inapţi de muncă şi care necesită sprijin material dacă instanţa judecătorească va stabili că aceştia s-au eschivat de la îndeplinirea obligaţiilor părinteşti faţă de acest copil. Copiii ai căror părinţi sînt decăzuţi din drepturile părinteşti se scutesc de obligaţia de întreţinere a acestora. În circumstanţe excepţionale (boală gravă, mutilare sau alt viciu al părintelui etc.), copiii majori pot fi obligaţi de către instanţa judecătorească să participe la cheltuielile suplimentare generate de aceste circumstanţe dacă lipseşte un contract între părţi sau dacă copiii refuză să participe benevol la aceste cheltuieli. Modul de participare a copiilor majori la cheltuielile suplimentare în favoarea părinţilor şi cuantumul acestora se determină de instanţa judecătorească conform modalităţii menţionate mai sus. Instanţa judecătorească este în drept să elibereze copiii majori de participarea la cheltuielile suplimentare în favoarea părinţilor dacă se va stabili că aceştia s-au eschivat de la îndeplinirea obligaţiilor părinteşti faţă de aceşti copii, chiar şi în cazul în care copiii plătesc pensia de întreţinere.

♦ *Avocatul dvs. la domiciliu*

La întrebări răspunde juristul Vitalie MODRÎNGĂ

? ***Intenţionez să înaintez cerere de chemare în judecată cu caracter patrimonial dar nu cunosc care ar fi mărimea taxei de stat care urmează s-o achit pentru asemenea cerere.***

Marina Ouş, mun. Chişinău

Conform articolului 3 din Legea taxei de stat, pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil cuantumul tarifar al taxei de stat constituie 3% din valoarea acţiunii sau din suma încasată, dar nu mai puţin de 150 lei de la persoanele fizice şi nu mai puţin de 270 lei de la persoanele juridice.

? ***Am primit citaţia într-o cauză contravenţională în aceeaşi zi în care aceasta urma să fie examinată. Vreau să ştiu dacă este legală asemenea citare.***

Ghenadie Petcu, Soroca

Articolul 382 din Codul contravenţional prevede că citarea este o acţiune procedurală prin care autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională asigură prezentarea persoanei în faţa sa pentru desfăşurarea normală a procesului contravenţional. Citarea se face prin invitaţie scrisă, care se înmînează de către agentul împuternicit în acest sens sau se expediază prin poştă. Citarea se face în aşa fel ca persoana chemată să primească invitaţia cu cel puţin 5 zile înainte de data cînd ea trebuie să se prezinte în faţa autorităţii respective. Persoana este obligată să se prezinte la data, ora şi în locul indicate în citaţie. În cazul imposibilităţii de a se prezenta, persoana este obligată să informeze organul respectiv, indicînd motivul. În cazul în care nu anunţă autoritatea despre imposibilitatea de a se prezenta la data, ora şi în locul indicate în citaţie ori în cazul în care nu se prezintă nemotivat, persoana poate fi supusă amenzii judiciare sau aducerii silite.

AIE va institui un secretariat ad-hoc

Liderii Alianţei pentru Integrare Europeană au decis instituirea unui secretariat ad-hoc.

Acesta urmează să asigure coordonarea activităţii tututor partidelor din coaliţia de la guvernare.

Iniţiativa de creare a unui astfel de secretariat aparţine Partidului Democrat, potrivit serviciului de presă al PD.

Secretariatul ad-hoc va avea rolul de a informa opinia publică despre toate deciziile luate de către liderii şi deputaţii Alianţei.

Un dialog deschis între CCCEC şi jurnalişti

Recent, la Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice şi Corupţiei a avut loc o întîlnire fără „cravate" cu jurnaliştii pe tema „Presa – partenerul strategic al Centrului în eficienţa instrumentării cazurilor de rezonanţă social - sporită".

Purtătorul de cuvînt al CCCEC, Angela Starinschi, a invitat din start reprezentanţii mass-media la o discuţie sinceră, în care aceştia să-şi expună obiecţiile şi propunerile referitoare la faptul cum ar trebui să lucreze aparatul de presă al Centrului, astfel încît jurnaliştii să primească operativ şi corect toate informaţiile pe care le solicită. Bogdan Zumbreanu, director adjunct al Direcţiei Generale Urmărire Penală, a remarcat că anume de mijloacele de comunicare, de intonaţia, de subtextul reportajului sau ştirii pe care o difuzează o instituţie sau alta depinde ce atitudine vor lua cetăţenii faţă de CCCEC. În fond, avem acelaşi scop, toţi lucrăm pentru societate, a ţinut să precizeze acesta. **„Deseori sîntem puşi în situaţia cînd nu putem difuza anumite informaţii. Încercăm să fim laconici în mesajele noastre şi în cadrul ştirilor sînt date frînturi din frazele noastre, din care cauză Centrul nu este înţeles corect"**, a mai specificat sursa. Un interes sporit au provocat motivele pentru care Centrul în unele cazuri nu oferă detalii pe marginea evoluării urmăririi penale. Zumbreanu a explicat că pentru a înţelege aceste motive este necesară o iniţiere în etapele pe care le parcurg ofiţerii de urmărire penală în procesul de investigare şi impacturile pe care le poate provoca dezvăluirea informaţiilor la etapele respective. Potrivit sursei citate, atribuţiile CCCEC la o primă etapă, pînă la emiterea de către procuror a ordonanţei de începere a urmăririi penale, sînt restrînse. Astfel, Centrul nu poate dispune efectuarea expertizei, nu poate ridica originalele actelor şi nici cere documentele care conţin secret bancar sau comercial. La această etapă persoanele nu poartă răspundere penală pentru declaraţii false, ceea ce deseori duce la situaţia cînd acestea îşi schimbă ulterior declaraţiile. Zumbreanu a ţinut să menţioneze că ofiţerul care efectuează percheziţionarea este în drept să ceară ca oricine, inclusiv presa, să părăsească încăperea.

În plus, el a evidenţiat că o persoană poate să fie recunoscută ca bănuit doar după ce i se înmînă, în prezenţa unui apărător, ordonanţa de urmărire penală. Din acest moment, în decurs de cel mult 3 luni, procurorul este obligat să pună sub învinuire persoana, altfel aceasta îşi pierde calitatea de bănuit. O problemă este şi faptul că sechestrul se aplică numai cu autorizarea judecătorului de instrucţie, excepţie făcînd cazurile de infracţiuni flagrante.

Bogdan Zumbreanu susţine că foarte multe ilegalităţi se comit la repartizarea terenurilor în diferite raioane ale republicii, care se efectuează în baza deciziilor consiliilor din cadrul primăriilor. În acest sens, încălcările cele mai grave le comit persoanele responsabile de cadastrul localităţilor respective, şi anume inginerii cadastrali, iar aceştia nu pot fi traşi la răspundere penală. O altă problemă cu care se confruntă deseori Centrul este tragerea la răspundere a persoanelor cu statut special: deputaţi şi judecători. Conform declaraţiilor făcute de Zumbreanu, este dificil să acumulezi probe în cazul crimelor de corupţie, deoarece toţi vorbesc, dar nimeni nu vine să scrie cerere că i se estorchează bani sau bunuri.

O noutate bună pentru jurnalişti a fost faptul că judecătorul este obligat, după procesul de judecată public, să pună la dispoziţia presei probele examinate, în cazul în care aceasta o cere.

Lilia STRÎMBANU

Citaţii în judecată

Curtea de Apel Economică solicită prezentarea reprezentanţilor Bursa Universală de Mărfuri, mun. Chişinău; SRL „Iniţiativa" mun. Chişinău; Casa Internaţională a Comerţului de Bursă „Moldova", la şedinţa de judecată care va avea loc la data de 2 iunie 2010, ora 12.00 (pe adresa: bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 106) în legătură cu examinarea cererii de apel depusă de BCA „Întreprinzbanka".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Eugeniu Clim

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Nicov Grup" cu sediul în Chişinău, bdul Moscova nr. 21, pentru data de 24 mai 2010, ora 15.15, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SA „Moldexpo" mun. Chişinău.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Z. Talpalaru

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Modern-Incom", pentru data de 21 mai 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „Vladalina" privind încasarea datoriei.

Judecător I. Gancear

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „OSNO INTER", pentru data de 24 mai 2010, ora 11.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 221) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile intentată la cererea SRL „IZOPLAST" privind încasarea datoriei.

Judecător Aurica Us

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „August", pentru data de 24 mai 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea SRL „Elita-5-Altepi" privind încasarea sumei de 12 855,05 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Terolex-Com", pentru data de 25 mai 2010, ora 14.40, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 230) în calitate de intervenient pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Cadmium Com" către „Floare Carpet".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Al. Rotari

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SA „Galant", pentru data de 25 mai 2010, ora 11.15, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea B.C. „Capital-Bank" SA privind încasarea sumei de 457 635 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Esta-Electronics", pentru data de 28 mai 2010, ora 9.15, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea SC „Camelia" SA privind încasarea sumei de 27 589 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Iurnix-Exim", pentru data de 31 mai 2010, ora 9.45, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea SRL „Iacubaş-Construct" privind încasarea sumei de 43 148,46 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului I.C.S. „Katchitek Corporation", pentru data de 26 mai 2010, ora 10.15, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea Direcţiei generale pentru administrarea clădirilor Guvernului RM privind încasarea sumei de 2250 lei 94 bani.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Valmez-Lux", pentru data de 3 iunie 2010, ora 10.15, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea SRL „RoDal-S" privind încasarea sumei de 5877 lei 99 bani.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Sand Savur", pentru data de 2 iunie 2010, ora 13.20, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 230) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Varda".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Al. Rotari

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Taredimatis", pentru data de 8 iunie 2010, ora 11.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 230) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SA „Supraten" către SRL „Taredimatis" privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Al. Rotari

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Dener Inna, pentru data de 20 mai 2010, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 47) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea cet. Teraturean Maria privind nulitatea actului juridic.

Judecător Constantin Urîtu

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Marin Maria, pentru data de 24 mai 2010, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 66) în calitate de reclamat pe cauza civilă la acţiunea lui Caţavelea Valeriu privind desfacerea căsătoriei.

Judecător A. Catană

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Miramond-Trans", pentru data de 25 mai 2010, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 43) în calitate de reclamat pe cauza civilă la acţiunea reclamantului SA „MAIB-Leasing" privind încasarea datoriei şi amenzii.

Judecător A. Andronic

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Gheţivu Ion, pentru data de 28 mai 2010, ora 12.00, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrît, dosarul – civil nr. 2-2059/2010 Şeremet Steluţa către Gheţivu Ion şi DPPDC Buiucani privind stabilirea domiciliului copilului minor.

Judecător Elena Cojocari

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Camgoz Ahmet, pentru data de 19 mai 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 26) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea cet. Camgoz Tatiana către Camgoz Ahmet şi DPDC Rîşcani privind decăderea din drepturile părinteşti.

Judecător Aliona Miron

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Fiodorov Eduard Nicolai, a.n. 24.04.1964, cu viza de reşedinţă în Chişinău, str. Octavian Goga nr.6, apt. 4, pentru data de 24 mai 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 33) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea cet. Fiodorov Tatiana privind recunoaşterea dreptului pierdut la spaţiul locativ.

Judecător Gh. V. Bîrnaz

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Mohammad Essa, pentru data de 1 iunie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea cet. Suschina Maria privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Ig. Vornicescu

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Bîhalov Ghenadi, pentru data de 4 iunie 2010, ora 11.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea cet. Bîhalova S. privind desfacerea căsătoriei.

Judecător V. Ilaşco

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Dogoter Natalia, pentru data de 4 iunie 2010, ora 11.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea cet. Dogoter V. privind desfacerea căsătoriei.

Judecător V. Ilaşco

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Efros Constantin Constantin, pentru data de 25 iunie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 31) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea lui Poian Eugeniu privind încasarea datoriei.

Judecător Lilia Lupaşco

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Mudric Irina, pentru data de 21 mai 2010, ora 8.30, la şedinţa de judecată (str. Zelinski nr. 13, bir. 8) în calitate de intervenient pe cauza civilă la acţiunea cet. Mudric Mihai şi Elena către IFS, OCT privind constatarea faptului.

Judecător Serghei Dimitriu

***

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Dîng Olga, pentru data de 24 mai 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 308) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea APLP 54/219 privind încasarea datoriei.

Judecător Sergiu Daguţa

***

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Eşanu Violeta, Eşanu Ghenadie şi Eşanu Cornelia, pentru data de 27 mai 2010, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 306) în calitate de copîrîţi pe cauza civilă intentată de Scurtu Semion, Mulenco Claudia, Scurtu Constantin, Milicenco Veronica ş.a. către Consiliul mun. Chişinău, Primăria com. Cruzeşti ş.a. privind restituirea averii şi admiterea compensaţiei băneşti pentru averea confiscată persoanelor supuse represiilor politice.

Judecător Oxana Robu

***

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Beznos Anatolie Efim a.n. 03.02.1957, Beznos Iurie Efim a.n. 07.02.1958, Beznos Diana Anatolie a.n. 26.08.1980 şi reprezentantului acesteia Pacu Ilie Ştefan a.n. 01.08.1957 în calitate de intervenient accesoriu, pentru data de 11 iunie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 306) în procesul civil intentat de Tcaci Marina către Comisia de Privatizare a Primăriei mun. Chişinău privind anularea hotărîrii.

Judecător Oxana Robu

***

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Solomatin Slavii, pentru data de 24 mai 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Soroca, str. Independenţei nr. 62, bir. 1) în calitate de pîrît pe cauza civilă privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Alexandru Negru

***

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Priseajniuc Constantin, pentru data de 24 mai 2010, ora 9.30, la şedinţa de judecată (Soroca, str. Independenţei nr. 62, bir. 1) în calitate de pîrît pe cauza civilă privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Alexandru Negru

***

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Morari Vasili, Gumenaia Natalia şi Dragan Grigorii, pentru data de 3 iunie 2010, ora 10.00, la şedinţa de judecată (Soroca, str. Independenţei nr. 62, bir. 1) în calitate de pîrîţi pe cauza civilă privind excluderea din membrii întovărăşirii pomicole „Constructorul 1" şi „Constructorul 2".

Judecător Alexandru Negru

CITAŢIE
Privind şedinţa arbitrală

Arbitrajul Internaţional de pe lîngă Asociaţia Lichidatorilor şi Administratorilor din Republica Moldova, în conformitate cu Regulile de procedură arbitrală şi în temeiul Încheierii arbitrale din 03.05.2010, solicită prezentarea reprezentantului S.R.L. „ANCORID-COM" (administratorul Sologub Tatiana), la prima şedinţă arbitrală, pentru data de 19 mai 2010, ora 17.00, la sediul arbitrajului (adresa: Republica Moldova, Chişinău, str. Ivan Zaikin nr. 60, oficiul nr. 1), în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SA „AUTOMAT" privind încasarea datoriei. Totodată, în scopul netergiversării examinării cauzei, tribunalul constituit a rezervat suplimentar încă două şedinţe arbitrale, pentru data de 21 mai 2010, ora 17.00, şi data de 24 mai 2010, ora 17.00, pe aceeaşi adresă.

Secretarul arbitrajului A. Lupaşcu

Aniversări

Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere **Ludmila Goncear**, magistru în drept, lector universitar Facultatea de Drept USM; **Valentina Cebotari**, doctor în drept conferenţiar universitar; **Viorel Rusu**, magistru în drept, lector universitar Facultatea de Drept USM;**Ghenadie Vasluian,** lector universitar Facultatea de Drept USM; **Adriana Garbuz**, preşedintele judecătoriei Rîşcani (Bălţi); **Ana Gavriliţa**, judecător CA Chişinău; **Svetlana Garştea-Bria**, judecător Botanica; **Eduard Ababei**, judecător CA Bălţi; **Sergiu Arnaut,** judecător CA Chişinău; **Maia Bordea**, procuror militar Secţia control asupra executării legilor în Forţele armate; **Galina Lipovan**, specialist principal Procuratura Rezina; **Olga Macarov**, specialist coordonator Procuratura Anenii Noi; **Olga Duma,** specialist coordonator Procuratura de transport; **Svetlana Godoroja-Rusu**, procuror Serviciul conducere a urmăririi penale în organele centrale ale CCCEC; **Elena Luca,** specialist principal Secţia cooperare internaţională şi integrare europeană; **Natalia Mamulat,** specialist principal Secţia generală; **Olesea Visterniceanu**, procuror Drochia; **Valentin Blîndu**, procuror Rîşcani; **Igor Balmuş**, procuror Secţia control al respectării legilor în executarea pedepselor; **Srgiu Durguz**, procuror Ştefan Vodă; **Ion Ticu,** procuror Străşeni; **Sergiu Ciobanu**, procuror Serviciul reprezentarea învinuirii în Curtea de Apel Chişinău; **Aurel Ciocan**, procuror Ciocana; **Veaceslav Potînga**, procuror Nisporeni; **Igor Baţalai**, procuror Secţia nr. 1; **Oleg Oala**, procuror Teleneşti; **Andrei Pascari**, procuror pentru misiuni speciale; **Marcel Dimitraş,** procuror Secţia judiciar-civilă.

Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem străduinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile pe nobilul tărîm al justiţiei.

Vă dorim să aveţi parte de acum încolo doar de împliniri şi realizări care să vă întregească pe deplin fericirea.

La mulţi ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administraţie
al Uniunii Juriştilor,
Echipa *Dreptul* şi *Revista naţională de drept*

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămîne alături de Dvs.

Г. ФЕДОРОВ, доктор права

Посвящается Дню Победы.
9 мая 1945 г.

«Мы – дети войны, У нас не было детства»

Мы дети войны, –
У нас не было детства;
Мы взрослели не годам,
А днями и часами.

Мы дети войны, –
У нас не было детства;
Мы много ночей не доспали
И на ногах досыпали.

Мы отцам и братьям
Чем могли помогали, –
Снаряды таскали,
Вместе с ними воевали
И врагов добивали.

Мы дети войны, –
У нас не было детства;
Мы игрушек не знали,
По болотам и вьюгам шагали
И за это наград мы не ждали.

Кроме войны ещё две голодовки познали,
Горбушку хлеба мы водой запивали,
На голодный желудок мы засыпали
И на голодный желудок вставали.

Мы от голода пухли,
В обморок падали и умирали;
Близких, родных мы теряли.
Нас хоронили вдоль дорог,
В безымянных могилах,-
Без гробов, без крестов, без попов
И без слёз хоронили.

Война разучила нас плакать
И улыбаться,
Но зато научила нас
Как врагов распознавать
И как с врагами сражаться...

Мы дети войны, –
У нас не было детства;
Враги у нас детство отняли, –
Наше детство враги растоптали.

18.IV.10 г. г. Кишинев

Caleidoscop

Pentru prima dată în istorie, un bebeluş a primit un certificat de naştere în care nu este menţionată secţiunea „numele tatălui”

Pentru prima dată în istorie un bebeluş a primit un certificat de naştere în care nu este scris numele tatălui.

Bebeluşul este născut de Natalie Woods, în vîrstă de 38 de ani, iar numele tatălui copilului este înlocuit cu cel al partenerei sale în vîrstă de 47 de ani, Betty Knowles.

Cele două femei nu vor să dea publicităţii numele donatorului de spermă. Certificatele de naştere au apărut în urmă cu 170 de ani, iar în acestea erau întotdeauna scrise numele mamei şi al tatălui.

Pînă în 2008, numele cuplurilor de acelaşi sex nu putea fi scris în acest act. Certificatele de naştere emise pentru bebeluşii cuplurilor de acelaşi sex lîngă numele părinţilor este scris „mamă şi partener”.

În actele tradiţionale însă, părinţii semnează „mamă şi tată”.

Vălul islamic interzis în spaţiul UE

Un vicepreşedinte al PE, eurodeputatul liberal german Silvana Koch-Mehrin, propune interzicerea vălului integral la nivelul întregii Uniuni Europene, informează publicaţia electronică EUObserver.

Silvana Koch-Mehrin, în vîrstă de 40 de ani, liderul eurodeputaţilor din Partidul Democraţilor Liberi (Germania), a declarat într-un interviu acordat revistei germane „Bild am Sonntag”: „Aş vrea să văd vălul islamic interzis în Germania şi în întreaga Europă”.

Silvana Koch-Mehrin este unul din cei 14 vicepreşedinţi ai PE. „Burqa este un atac uriaş la adresa drepturilor femeilor. Este ca o închisoare mobilă. Cînd văd persoane pe stradă acoperite integral, sînt traumatizată. Nu îmi pot da seama care sunt intenţiile lor faţă de mine. Nu îmi este teamă, dar mă simt nesigură” , argumentează eurodeputatul.

Meridian juridic

Doi chirurgi s-au luat la bătaie în timpul operaţiei

O banală operaţie de apendicită într-un spital din Belgrad a luat o întorsătură neaşteptată din cauza chirurgilor care s-au luat la ceartă şi apoi şi-au abandonat pacientul pentru a se bate. Potrivit ziarului „Independent”, bolnavul a avut noroc cu un asistent, care a reuşit să termine operaţia fără probleme. Medicii, în schimb, au ieşit şifonaţi din luptă, alegîndu-se cu buze sparte, un dinte lipsă şi un deget fracturat.

A trăit 23 de ani cu un bisturiu în stomac

O femeie din Brazilia va da în judecată un spital, după ce a aflat cauza durerii care o chinuia de 23 de ani: un bisturiu uitat de medici în stomac. Bisturiul lung de 5 cm a fost găsit în stomacul Mariei Abadia Dias după ce femeia s-a supus unor teste cu raze X. Ea a trăit cu obiectul respectiv în corp încă din anul 1984, cînd a născut prin cezariana. „Medicii de acolo mi-au spus mereu ca nu am nimic şi că e doar o chestiune de vîrstă”, a declarat ea.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova, Uniunea Juriştilor din Moldova
Redactor-şef: Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Stelina CIOBANU, Lilia STRÎMBANU,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Gheorghe CHIRIŢĂ
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacţiei:
MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei. Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia “Prag-3”.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 788